

Партия организацияларынын өтөт-сонгулдалыг хуралдарындан

КОЛХОЗ БУДУРЛУГЕЗИНГЕ ПАРТИЙЖИ УДУРТУЛАНЫ ЭКИЖИДЕР.

Чоокта чаа Удуг-Хем районун «Чодура» колхозунда партия организациясынын өтөт-сонгулдалыг хуралы болуп эрткен. Анда партия бюроктуу чоруткан ажылынын дугайында оон секретары эш Кошкар-оолдун илеткелин коммунистер даян чугаалашкан.

Бодөө ажил-агылын шынчы колдурер дөш декисеге партия организациянын коммунистерин мурнакчы роюн бедип, партийжы-политистиг болгаш организас-массалыг ажылы ажил-агылы сорулгалар-биле шын холбаштырып келгенин түнеленде колхоз ажил-агыл талазы-биле адоон бижымканын хураа демдегизен. Колхозчулар бо чылыг тараа култураларынын илти пданын 112,3 хуу күөсеткен, га чер бурдунден ортума-биле 15—16 децентер дүжүттү ажаап ап, күрүсеге тараа салдарынын пданын 2,3 катып ажил күөсеткен.

Мурнакчы артыны — адылдан ажаап алышынын калбаа-биле херегдеш, колхозчуусу чагай дүжүттү чидирет чокка ажаап алган, күрүсеге мурнууга хуаазыгын додур болгаш ажил күөсетер артыны болган деп, коммунистер хураалга чугаалап турганар.

Колхоз бо чылын ниитинин мадыга бижик чер суруну тургузуу, илтен белектөөрүнүн, силос салдарынын, а оо ишкын күрүсеге сүт, дүк салдарынын пданынын күөсеткен.

Индык болза-даа мал ажылын хаждур, мадык баш санын өстүрер болгаш оон продуктузун белидер дөш декисиди партия организациясы болгаш колхозтун баштаар чери (дарага эш Төмүр-оол) четтес удурун келгенинде колхоз бо чылын ниитизи-биле муң ажил баш мады, оон иштинде 540 баш чаш мал төлүн чидирет таварыштырыш когаран. Мадык өдк-кыштан, ажаадышын чогууру-биле давидиран болгаш оон чүгүн-базын аарыгылары-биле шынчы декисел чорутушаа дугайында колхозтун зоотехниги Сарыглар, мал өмчүлү Базыр-оол оларын коммунистер шынчы шүтүүчүдөтө таварыштырган.

Колхоз мал черинер белектөөрүнүн пданынын күөсетке-даа, чымыл сарааттар кажаалатын-маан, савап бөдүлүшөн, келир чымыл тарылаганын чер ацдарыгызы оожук чоруп турар чоруктар журага илерөөн.

Колхозтун туугу ажилдарында партийжи удуругаа коомак тургустунганындан чурттага бакмынарын, мал кажааларынын, бүүдүргө тургустарынын пданынын күөсеткенин, бо ажилды шүүт хураалылар бригадир Шынар-оолдан партия организациясынын шынчы негедде чок болганын коммунистер демдегилөөр.

Колхоз бүүдүргөдөгө партийжи удуругаа ажилдер, ниитинин мадын кыштагылашынын чедикшиингиз организастаар хечкелери алдырын партия организациясынын чаа составына хураалдааскан.

Д. АРАЧЧАА.

СЕКРЕТАРЬ ЧҮГЕ ХАЛАШКАНЫЛ?

Барын-Хейчик районун «Ленин оруу» колхозунда партия организациясынын өтөт-сонгулдалыг хуралында эш Кунгаа партбюроктуу чоруткан ажылынын дугайында илеткелди кылган, өтөтүгү үеин дүргүзүлгө боого болгаш коммунистерия хуралдарында ниитинде 40 ажил айтырмаларын чугаалажып, түс-түс шийтирерин үндүрүп келгенин чугаалаан.

Индык болза-даа партия организациясы үндүргөн шийтирерин күөсеткени организаставай, оон кынавай келгенинде колхоз бүүдүргөсүнүн түс-түс адырларында удуг четтешер бар болган. Чижээ, ниитини мадыга бижик чексуруну тургузуу, колхозтун ситен кезер шаптын август айында 20-де доозар дөш шийтир адылгач челир боттанмай турар. Мал ажылын хаждур, оон продуктузун белидер сорулгалар талазы-биле хой шийтирлерин үндүрүп келген болза-даа, колхоз мадык баш санын өстүрерин күрүсеге шаптын чүгүнөр аайы-биле күөсеткени.

Күсүк чагай дүжүт ажаап алышынын база-ла хожудазыгында. Октябрь 10-га чедир 1100 га тараалар сынта хевээр тургулаан. Чагыг сугарылга ажылын багай организастаан ужурунда 370 га тараа чаы шынчы-биле орайтан үгөн. Оо тараа амгы үеде соокка догванынин уламындан мал чеминте-даа херегдөр арга чок кылдыр калды кагжаан.

Партия организациясы болгаш оон бюрок колхоз бүүдүргөсүнде коо күш бодур коомоол, херегдөр партия организациясынын ажылын удурутай, колхозчу таракжыларын амылдыра-чурттаганын ажилдеринче сагып салбай турган.

«Колхозу 500 хире өргөелерин чекел бажындаа чурттан турарыл!»—деп айтыртыш эш Кунгаа 50 хуу ашкан-на бөөр оң» деп бунул чок харымал турган.

Ниитини мадык кыштагылашынын эртен чылда колхозту багай чоруткан бис. Оо четтештерни катаптаар ужура колхоз ам база таварышкан. Шөөр мадык ам-да 9 кажаалары четпейн турар, бар кажааларын септелген кончук оожук бодур туура-да партия организациясынын талазындан бо байлаады өскерби келген—деп коммунист эш Комбу чугаалаан.

Партия организациясынын хертагал секретарына ажилды турган, эш Кунгаа партиянын ниити ажылы экижиди шылаваан болгаш партийжы-политистиг ажилды чорударда коммунистерин, активчилерин күжүне даанчаван. Оон туржук арагалар чорукка бөдү сундукжанынын уламы-биле коммунистерден партийжи даалгаларын күөсеткени негедей, харын илти-чегене арагалар кижилерин четтештер оо базарын турганынын фактылары илерөөн.

Коммунистерин хураалы Кунганын четтес ажылын илеттеш, оон ажилындан дүжүргөн болгаш партия организациясынын секретарына колхоз дарыянын оралакчын эш Лисанян соглаан.

С. КОМБУЙ-ООЛ.

Чоокта чаа алектри күчүзү 100 муң киловатт бөдүр турар атомну алектри станциясынын бирги элгезин ажалгала килгирен. Станциянын долу алектрилик күчүзү 600 муң киловаттка чедирген турат.

Чурукта: 100 муң киловатт күчүзү алектри станциясынын реактору тургускай бажы.

Колхозчу суур

Бай-Тайга районун «Мурнакчы» ажил-агыл эртен 1950 чылга тургустунган. Бо эртен сес чылдарын дүргүзүлгө колхозтун сууру дүргөн сайбарган. Чагай жымыр туртунган чурттага бакмынарын агады чунар бакжын, далган дөрбөс, дөдө күбү, маган, ортумак шөбө, алектростанция бар анарган.

Партиянын чирмыкылыг лампарын чүгө колхозчуларын бакмынарына килгирген эвес, харын хөвү бригадында ажилдарын алектростанция-биле хандырган. Колхоз төвү Булун сууруга бо чылын харылаа саабырын тургускан болгаш радиожулданы боттандырган. Колхозчу өг-бүлелерин амыдырар соксаал чокка чаагайжыл турар.

Х. НАРА-ООЛ, колхозчу.

Пионер вожатыйларының семинары

Октябрьдын эгезинде Кызылта пионер вожатыйларынын 15 кончук семинары болуп эрткен. Алаа обласан 65 вожатыйлар килгирген.

Эрткен чылдарда болгудан турганга бодарга, семинар бо чылын элээн шынаралыг болгон, чүге дөрөгө практика талазынде хой кичөөтөйи салган. Семинарнын киржижолери делет байдалын дугайында сөзүн декисины динчаван. РСФСР-нин школаларынын аалдарыг башкын В. Ладанова өргөелеринин башканын өргөелеринин, кижилеринин арталарын дугайында айтырып талазы-биле бөдүрүп дүргүзүлгөн чугаалаан.

Оон инай төөгү эртежеринин кандидат Ю. Аранчин, анжык комбинатор С. Борбөбө болгаш өскө-лер-даа түс-түзүндө сөзүн чүгүлдерни ужуражымыкыларыга тайгы.

М. КЫЗЫЛ-ООЛ.

Аңчылар чурумун үрээр чорукка удур демиселди күштелдирер

Чурттуң үнеилг байлаа бөдүр аңчы өдүрерини чурумун каржымы-биле үрер, улау ажил-агылынга биче эвес когаралдарын чедирин турар чорукту таварыгалары ам-даа бар. Чижээ, Баа-Хем районда Бүрен-Аксинин чуртгажылары К. Кытысов болгаш С. Зайчен олар боттары-нын туралы-биле өдүрери чорукту болгаш ховар аң бөдүр ийн бүүрүнү үрелгеш, чажыды хуузулда ажалгаанар.

Аңчыларын чурумун каржымы-биле үрер, улау ажил-агылынга удуг когаралды чедирген Кытысовка болгаш Зайчене чоругу харым-салганы хуаазыкпен: оларын кайы-

зын-даа 5000 рубль түңүг штрафна оонаштырган. Оларын өдүргөн бүүрларынын кезин хавыргаш, белектеа контроланга дузагаан.

Оо-ла районун «Ленин оруу» өдөгө ажил-агыл артелийн келжигүн И. Таракановтун аңчылар чурумун үрер, чөпшөргө чокка аңчыларын өдүргөн турганын илеттешкен, чоругу харымсалганы ачаа база хуаазык. Чурттуң байлаа бөдүр аң-менин кайы-хаман чокка өдүрүн, улау ажил-агылынга когарал чедирер чорукка уду шынчы демиселе бөтү хой-ниитини эвилел-дээр чугула.

В. ТОНИН.

Мал кыштагылашыныга белектели улам күштелдирер

СЭКП-нин элгеч чок XXI съездинде чедикшиингиз ужуражык дөш Барын-Хейчик районун «Комсомо 30 чылы» колхозу мал кыштагылашыныга белектели элэон органиастыг чоруду турар. Кыштагылашыныкы белектелинде малчынарын тускай бригадала, туугу бригадынын ийн эвен-нолары ажалдып турар. Шөөр мадык 10, бөдө мадык 3 кажааларын септелгезин дооскан.

Туугу бригадалынын эш Кудерек-ке удурутан 12 кижичи септелгиз эвенуо шаптын ажалдып турар. Оо эвенуо кайыма-да 700 баш хой кирер ийн чаа кажааларын тудуу, 4 кезек черге аржи кажааларын септелгезин өрткө.

Мал кыштагыларын септелгизинге № 2 сүт-бараан фермада

коммунист, эш Содунага удуруткан эвенуо бөдүгү хамаарышкан кажааларын септелгезин дооскан, 41 тонна өдөкти. 57 тонна ситенин ферма чамында белектели алган. Колхозтун сугарыг хойжулар М. Очур, О. Серен-Доржу кыштагыларын септелгезин дооскан, ам мал чеминин сөртүгөсунде киржиш турараар.

Чамлык чоруттуган ажилдар-биле чергелештир колхозта мал кыштагылашыныга белектелиде чедир кылдырмаан чүгүлдер хей. Чагыс ай төлөлгө-биле 50 инек кирер механизация чорудар кажаалын тутканындан бөөр чыл чедип турар. Ук кажаалын кыр дугаа-тырмаан, иштики деритгези кылдырмаан. Сөмгү үеде мада ажил

шүүт соксаан. Туугу бригадалынын бригадир эш Досан материал чок дээр хөвн-биле оо туугуну чылдан чылче чылдырып турары шын эвес.

Колхозчу малчынарын чурттага бакмынарын туугу оон-даа дөра чоруп турар. Кыштагыларда чагыс-даа чурттага бакмынын септелгезин кылдырмаан. № 1 сүт-бараан фермаын ажалдакчыларынын башкынры чылгаатын-маан, сонгалары ойбак.

Бо фактылардан ап көргө, колхозта кыштагылашыныкы белектелинде четтештер хей. Ам белектелиди күштедирбес болза, кышын соок дүжүп келирге, берге байлаага колхозтун таваржыры чугаажок.

С. ОНТА, колхозтун зоотехниги.

Клубтун аялы экижөөн

Өнүр районун «Коммунистиче орук» колхозунда «Көдө» клубтун аялы (эргелекчи эш Базыр-оол) сөмгү үеде экижыл турар. Клубтун ишти, дагында колхозчу активчилеринин ылагыг СЭКП-нин XXI съездинде чедикшиингиз ужуражыкчыны кылыгып турар дооугуларын, пданын болгаш колхозчу экономистиг хаждурелерин дугайында санвар-биле көргүскен бижилелерин делет кылтылаан.

Клуб чөвүдөлийн келжигүнери кылды ажалдарын аралында хууражы алган болгаш тускай пданын бугаар ажалдан турар. Клубтун чынында 30 хире кижичи килгирчизилгит бол-тувынгыр уран-чүтү бөдүрүм бар, оон киржижолери тараа ажаан алышыныкыны үеинде чонга 3 удаа концерттери көргүсөт.

Клубта аныктыгыг септелгезин организастан турар, кижичи көргүзүп болгаш лекциялар номуугалын план бугаар доксаал чоруп турар болган ылагыг киномеханик эш Семе-оол бөдүрүн ажалынын талазы

үргүлү ажалдан турар. Колхозтун баштаар чери клубка херекселдер садып алыры-биле 18 муң рубльди үндүрүп берген.

Үстүнде чедикшиингиз чүгүлдер-биле чергелештир клубтун ажилында четтештерин база айтыса чогуур. Клубтун одалар мадык киччага чедир дүжүртүшөөн. Райкүсө-комитет културга килгизиле клубтун ажалында коомак дузагажып турар. Клубка херегажы-биле өрткөтөн төлөп, шилчинди берипкен сандыларын апар дөш Кызылде колхозтун дайналарын чорудуларга, оо-чүгүлдерин обласын културга өргөткөлү таарыштырып каг-баан болгашы-биле машиналар куруг четкелеп келген.

Клубтун ажалында экижыл турар байлаа дазын алган, үстүнде айтыкан четтештерин чылдылар талазы-биле шийтиривип хемегелери колхозчулар илген турар.

Т. САРЫГ-ООЛ.

Райо коллективинин дузасы

Сүт-Хөд районунун ажалдакчылары бо чылын өстүрүп алган бойлаа дүжүттү өй-шанди чидирит чокка ажап алырчыг улау кичөөтөйи салып, районун «Бөрү Тайга», «Илжин», Киров алтыг колхозтарына 12 удаа шеф дуза-амчынын көргүсөткен.

Райо коллективинин шеф ажалыг килгирген ажалдакчылары колхозтарын чүс-чүс тонна тарааларын артыган, оларын шапнардан тараа хуаажы алыр пунтүзүлгө ма-шиналарга чүдүрүп, организастыг чоруп көргүзүп, кулгелешканын ажалдаанар. Шеф ажалына Се-

мис-оол, Шокпаз, Разанов, Орлов олар оола илгелештир ажалдан, райо ажалдакчыларынын мурнакчылары болган.

Райо коллективни колхозтарга шеф дузагажымын моон сонгал-даа көргүдөр.

Б. САРЫГЛАР.

Бир кедээ клубта

Мугур-Акс суурун кууру даштындан-даа көрүштү, иштинге кире бөргө-даа өөрүштү. Септелгези киска хуусада эш шынаралыг чоруткан. Бо чымыл чөс 2 кантри-маркалар салган. Клубтун иштин чутайлан, будаан, чараш кылдыр каалстан алган. Бо кылжы клубтун одалар 70 кубометр мажын белектели, күбү чанынче сөртүп алган. Колхозчулар болгаш аныктыр

ажыл шагынын соонда чаа кинолар көөрүлдөн агыда хостуг үеин содун кылдыр арттырып турараар. Клуб чөвүдөлийн келжигүнери аныктыгыг ортузунга тайлыбыр ажалын чорудуп, оларын уран-чүтү бөдүрүмүне калбаа-биле хаара тудуу турар. Клубта белек ажал кижичилерини ийн, мур, таңчы бөдүрнери ажалдан турар.

И. УСЛУН-ДОРЖУ. Бай-Тайга.

Тудугжу Самдан болгаш оон өг-бүлөзи

Анык хоорайларында, ажалчы болгаш колхозчу суурамында амыдыраа хун бүрдө чекетелдир сайбаран турар Совет Тыванын төвү Кызыл хоорайнын чагайжылар кылдынган асабайтыг тудумчуларынын кылдыларында, шөддеринде, семерилеринде тарамлаа иштарын күсүк дүшүнү сөрини чыварында сарырат оона берген бүрдүлери октябрьдын эгезинде кааң хуниң херелине улам өң кирин, алдынаычак кылдыр кылааларын каракка бөстүн, чамдылары черже шыларылар төлгөн дүжүн тургулаар...

Совет кижилерини материалды болгаш куугутуугу декисин соксаал чокка белидер дугайында Коммунист партиянын база Совет чазастыг хун бүрдө сагып салымшыкынын ачылында, төрөөн хоорайн чагайжылар дүргөн тууру хождур, вогаанчылар дөш Кызылдын ажалчы чоньярынын бирги өлөгөдө тудугчуларын чүткүдүт күш-ажылын түнеленде Шенченко кудумчуну шапкын сайбаран, «Тыва тудуг» трезини...

барымдады чок кылдыр өң дөври чаарттыган. Шенченко кудумчуу ишкычылчаар, харын оон-даа дүргөн темпизиг сайбаран турар чаа кудумчууран Кызылда эвеш эвес. Биствичи хоорайынты чекетелдир сайбардыр, чаа-чаа бакмынарын, бүүдүргө черлерин тууду тургузар удуг херекке тудугчуларын—лашчыларын, бижичилерин, чазынчикчаларын, иштүктүрүлүлдерин, контажыныктерини шийтиривип ролон, оларын чүткүдүт болгаш хундүлүт күш-ажылын белин-биле үнелеш көөрү өргөжөк чугула.

Боттарынын хун бүрдө нормадын мактаа ажил күөсөдүн, обласы төлүн дүргөн хождуринге бөтүт салымшыкын килгирин турар мурнакчы тудугчулар Кызыл хоорайда эвеш эвес. Оон чижөөгө «Тыва тудуг» трезини дагычын эш Самдан илти болуп. Мурнакчы тудуг-жу-биле таңжымы, оон шапкын күш-ажылын дугайын бичини каа-даа болза, сонурган бөөр дөш бо чылдын октябрьдын эгезинде, бир дыштанер хунде Шенченко кудумчуну чаа чедерим. Илчян хундүкүлүн оо ийн шаг ажал турган, күсүк кааң хунуң чырыан, чымын чүү дээр!

— Дашы Василий Самданын бакмын кайда ири, думма!—деп, тудугчулар бакмынарын херидинин иштинге турган анык оокдан айтырдым.

— Бо Шенченко кудумчунун № 70 бакмынын илти кватир-даны оо болгай, экин илчын талазында чүе ийн, ажим—деп, оон

күрөдүн-биле мөң айтырымга харымлавышаан, бели сүргей кырычалыг, ийн аал ишти чурттар шөверин-чаражы аажок чаа бакмын хөвү улау айтырдым.

Бөдүрү айлттып берген бакмынын илтиг кватиранын эжининге чедип келтеш, шаза оожук соктан, киреринин чөпшөргөли дилдим.

— Чаа!—деп, ар кижинин дыка-ла мактаа ишкыч чөвүмүр үнү дөраан дымалын келди.—Ужуражы дөш сурттан келген тудуг-жун ишай, бөөр чорбаан, бакмында-дыр, экинчи аа—кылдыр иштинде боданган, кватиралар бакмы килгиритим. Бакмын хундүг дөг көрө дүгүн шөверини кончук кылдыр каарткан, аткаар дыран алган, кылдырт башып каан бара көстөмнү, ак-көк өңүт чаа төртү со-рорчалыг үжөп хар хире назымыг чазык шырайыг силни сүргүй, хертөн сынын чингезек кара ар кижичиле кордорга ужуражы бердим.

— Экин!—деп, мурнап мейди айтырымшаан, хоорай чуртталаларын хөөчүн чаңчылы-биле фами-лиянын аламын.

— Экин!—деп, эвилен харымлавы-шаан,—Василий Самдан—деп, ба-за-ла оо немен кагды. Оон чалаанын бугаар кватиранын хуну көрүп дөраан болдым.

Анык тудугжунун өг-бүлөсүнүн бүтү келжигүнери-биле кады ма-чан чөвөдүн өлүгүн, оларын чөвүдө талазын эгелетим. Бакмынын херөөжөн эвеш эш Талар бичин уура-ларын—коммунист анык сал-бачкыларын өстүрүп, кижилдик тур-дар, оларын элэдийн Роза оо хар-мак, Кызылдын № 2 школанын

иштин каазында эки өрөшүн турар, оон бичен Эйна ам чеди харлаан, удамас база өрөшүн эгелээр. Воло-да үш хар чаа четпей, эң бичен—Вада дөрт айлаа.—Анык тудуг-жуу аас-кежиктиг өг-бүлөсүнүн келжигүнери ам белин арбын-на-дыр, анык салгакчылар моон сон-галар бо өг-бүлөдөн чече-даа неме-жир-ле ийнаан—деп иштинге бо-лонын бичин чаштарын азырал өстүрери, кижилерин ишкыч кон-чук улау харымсалыгы болгаш хундүлүт хуаазыгын адаларын-биле күөсетип олurar анык не эш Таларын сөткелештиг ханшаньдан хундүлүк көрүп олурдум. Тудугжунун кватирасынын үш өрөөдерини-биле бичин уруулар коюлгашында, удуур өрөөдө дөрич орунларын арыг-силг кылдыр таарыштыр дө-рөвүн, баштай киргенин өрөөдө өт-херекселдерин эгелеш салганы, бүү өрөөдерини сонгаларында карак-тарында нарын постерин шөверин кылдыр асканы—бо бүтү дөртө, кылдыктан мурнууда өтүн херөөжөн жөндү кылган ажалы-дыр.

Коммунист партиянын болгаш Совет өрге-чатырмалыг ажалында аас-кежиктиг анык ажалчы өг-бүлөсүн улау, биче келжигүнери-биле таңжымы, оларын амылдыр болгаш куугутуугу дөненелин белин магадан бөдүр. Амгы мурнакчы тудугчу эш Самдан беш чылдар бүүрүнгө кылдыр тускай артем чөө чоруп доосан. 1953 чылдын январь 13-те оо «Тыва тудуг» трезинге даш салыр ажалчы болуп кирген. Оо хунуң Василий болгаш өң каалы Талар кааң-даа улгас. Чүгө дөртө, туугу черинге оон док-таамал ажалчы болуп киргени бо

бөдүтүн анык кижилерин аммы-ралында, оларын найбаралдыг өг-бүлөсүнө эң чугула бөдүлүштү болган.

Туугу черинге чаа ажалын кирген дуржукта чок анык кижиге бергелер баштайгы үеде эвеш эвес таваржы турган эш Самдан, кажаа оон-биле хөргөжип олурма сагып чугулаан чүе. Ишчала-жык күш-ажыга ийнакшыдыт Василий дуржулаалыг дашчылар Су-канов, Комбуй-оол, Кааңа болгаш өскөлөрүн-даа дузага-биле бергелерин ажим өртүшөөн, даш сал-малынын артаган бир чыл четтөндө-ле ишгөдүй анал. Алдыгы раз-рятын дашчыны Василий Дамдино-вич дуржулгуда төрөөн хоорайнын тудуун сайбардырынга биче эвес салымшыкын килгирен. Чижээ, Кызылдын чаа алектростанция-нын беш кааң улау корузулун, ме-ханация шөдөсүнүн, партия хооромунун бакмынын болгаш хоорайда дыка хой чурттага ба-жылынын тудууна илгелештир кирежип, хунде нормадын 160—200 хуу күөсөдүн келген. Бо чымыл тудугжунун хуну таварыштыр оо «Хундүлүк дөм» өрөн-биле шийтиривип. Амгы үеде Васи-лий Самдан антеза эргеленин чаа улау тудууга киржи, партиянын элгеч чок XXI съездинде күш-ажылы белектиг ужуражык дөш хун бүрдө нормадын 200 хуудан ажил күөсөдүрүн хууэын алган ажалдан турар.

Тудугжунун хуну таварыштыр оо «Хундүлүк дөм» өрөн-биле шийтиривип. Амгы үеде Васи-лий Самдан антеза эргеленин чаа улау тудууга киржи, партиянын элгеч чок XXI съездинде күш-ажылы белектиг ужуражык дөш хун бүрдө нормадын 200 хуудан ажил күөсөдүрүн хууэын алган ажалдан турар.

А. ДУРЖАА.

Эш В. Самдан.

ТӨРЭЭН ЧУРТКА МАЛ АЖЫЛЫНЫҢ ПРОДУКТУЛАРЫН ХӨЙНҮ БЕРЭЭЛ!

Чоннуң кижипүрүзүңге онааштыр эът, сүт, саржаг бүдүрөр талазы-биле АКШ-ты чедер болгаш эртер—сорулганы партия совет улустуң мурнунга салган!

Чурукта: Чөөн-Хемчик районунун Ленин аттыг колхозунун дээр саанчылары (бирин оңуруда солгай талазындан он талазынче)—М. Букчу, М. Күрен, М. Ламажаа; ийги оңуруда солгай талазындан он талазынче—М. Норжун, М. Динимей, Т. Машке. Фото С. Фоктистовтуу.

ОБЛАСТЫҢ КОЛХОЗТАРЫНЫҢ МУРНАКЧЫ СААНЧЫЛАРЫ

(1958 чылдың октябрь 1-ге чедир сагган сүт)

Аттары болгаш фамилиялары	Колхозтар	Районнар	1 инектен сагган сүт (кг-биле)
А. Бичин-Уруг	«Кызыл тараачын»	Бин-Хем	2165
А. Дюбина	«Кызыл тараачын»	Бин-Хем	1954
Т. Федулова	«Кызыл тараачын»	Бин-Хем	1931
Д. Завьялова	«Кызыл тараачын»	Бин-Хем	1890
С. Баукова	«Кызыл тараачын»	Бин-Хем	1857
Тыртый-Уруг	«Революцияның чалбыжы»	Таңды	1818
Н. Тыртык	«ВЛКСМ 30 чылы»	Барыын-Хемчик	1789
О. Билчирмаз	«Революцияның чалбыжы»	Таңды	1672
Е. Глазырина	«Революцияның чалбыжы»	Таңды	1630
М. Балдан	«Күш-ажылдың хостуу»	Улуг-Хем	1628
А. Болотова	«Революцияның чалбыжы»	Таңды	1615
Санчы Нян-кыс	«Күш-ажылдың хостуу»	Улуг-Хем	1613
Е. Агалова	«Совет Россия»	Таңды	1595
Т. Гушина	«Коммунизмче орук»	Каа-Хем	1581
М. Енимова	Ленин аттыг Каа-Хем		1580
Т. Серенмаз	«Революцияның чалбыжы»	Таңды	1576
Е. Долгова	Ленин аттыг Каа-Хем		1556
С. Чадаш	«Кызыл тараачын»	Бин-Хем	1544
З. Менги	«Кызыл тараачын»	Бин-Хем	1543
О. Чимбияң	Ленин аттыг Каа-Хем		1542
А. Бартына	«Кызыл тараачын»	Бин-Хем	1526
З. Толбаева	«Кызыл тараачын»	Бин-Хем	1523
К. Бунина	«Революцияның чалбыжы»	Таңды	1513
М. Орлова	«Коммунизмче орук»	Каа-Хем	1483
Д. Бурулбаа	«Совет Тыва»	Каа-Хем	1475
Н. Сангиштай	«Кызыл тараачын»	Бин-Хем	1475
П. Формова	«Хадын»	Бин-Хем	1474
И. Фомова	«Хадын»	Бин-Хем	1470
С. Ховалыг	«Кызыл тараачын»	Бин-Хем	1458
И. Фелелова	«Совет Россия»	Таңды	1445
М. Тупчу	Ленин аттыг Чөөн-Хемчик		1443
М. Иванова	«Коммунизмче орук»	Каа-Хем	1443
М. Норжумаз	Ленин аттыг Бин-Хем		1440
И. Юркова	Ленин аттыг Каа-Хем		1437
Р. Сырат	«Революцияның чалбыжы»	Таңды	1431
З. Бахарева	Ленин аттыг Каа-Хем		1431
Т. Макпал	«Күш-ажылдың хостуу»	Улуг-Хем	1429
Н. Севиляа	«Совет Тыва»	Каа-Хем	1429
М. Махарова	Ленин аттыг Бин-Хем		1419
М. Гулолова	Ленин аттыг Бин-Хем		1412
Б. Зник-иара	Ленин аттыг Бин-Хем		1409
Т. Бахарева	Ленин аттыг Каа-Хем		1403
А. Степанова	Ленин аттыг Каа-Хем		1403
К. Дендикей	«ВЛКСМ 30 чылы»	Барыын-Хемчик	1393
О. Ченчива	«Искра»	Чөөн-Хемчик	1391
Н. Горбунова	«Хадын»	Бин-Хем	1384
Натпиг Нара-кыс	«Совет Тыва»	Каа-Хем	1382
А. Новоселова	«Тивилеге»	Бин-Хем	1374
Н. Бендик	«Күш-ажылдың хостуу»	Улуг-Хем	1372
Ш. Оржак	«Искра»	Чөөн-Хемчик	1370
И. Толмачева	«Тивилеге»	Каа-Хем	1364
В. Щербаква	«Совет Россия»	Таңды	1362
М. Агалова	«Совет Россия»	Таңды	1361
Е. Дудина	«Күш-ажылдың хостуу»	Улуг-Хем	1342

Совхозтарның мурнакчы саанчылары

(1958 чылдың октябрь 1-ге чедир сагданган сүт)

Аттары болгаш фамилиялары	Совхозтар	Районнар	1 инектен сагган сүт (кг-биле)
А. Сабина	«УТКА 25 чылы»	Улуг-Хем	1959
А. Дамбажы	«УТКА 25 чылы»	Улуг-Хем	1951
Сат Адама	«УТКА 25 чылы»	Улуг-Хем	1949
К. Хамыт	«Барлык»	Барыын-Хемчик	1201
Тараачын	«Барлык»	Барыын-Хемчик	1186
Күжүгет	«Барлык»	Барыын-Хемчик	1170

РАЙОННАРДА ЭЪТ САДЫП АЛЫРЫНЫҢ ПЛАНЫНЫҢ КҮҮСӨЛДЕЗИНИҢ МЕДЗЗИИ

(1958 чылдың октябрь 1-ге чедир, хуу-биле)

Тожу	Эрзин	Өвүр	Тес-Хем	Чөөн-Хемчик	Бай-Тайга	Сут-Хал	Чая-Хал	Барыын-Хемчик	Каа-Хем	Улуг-Хем	Бин-Хем
110,2	102,2	101,5	101,2	100,6	99,9	99,1	98,8	95,1	90,7	85,4	78,1

СОВХОЗТАР:

«УТКА 25 чылы»	«Элегес»	«Өвк»	«Барлык»	«Межегей»
102,1	85,1	74,7	73,8	34,9

ОБЛАСТЫҢ КОЛХОЗТАРЫНДА ДҮК САДЫП АЛЫШКЫНЫҢ ПЛАНЫНЫҢ КҮҮСӨЛДЕЗИ

(1958 чылдың октябрь 1-ге чедир, хуу-биле)

Районнар:	Өвүр	Улуг-Хем	Эрзин	Тожу	Барыын-Хемчик	Бин-Хем	Тес-Хем	Сут-Хал	Таңды	Каа-Хем	Чөөн-Хемчик	Чая-Хал
120,5	114,5	112,9	109,4	109,1	107,5	106,2	105,0	103,5	98,9	89,7	87,6	82,9

Эът-сүткүр инек бүрүзүндөн сүт саалдазының талазы-биле мурнакчы фермалар

(1958 чылдың октябрь 1-ге чедир)

Фермалар	Колхозтар	Районнар	1 инектен сагган сүт (кг-биле)
Туран «Кызыл тараачын»		Бин-Хем	1860
Марабика «Революцияның чалбыжы»		Таңды	1739
Билелег «Кызыл тараачын»		Бин-Хем	1543
Тараал Ленин аттыг		Бин-Хем	1392
СБФ №2 «ВЛКСМ 30 чылы»		Барыын-Хемчик	1340
Хадын «Хадын»		Бин-Хем	1327
Малновка Ленин аттыг		Бин-Хем	1299
Сунь (Сөөн) «Тивилеге»		Бин-Хем	1251
Бирги СБФ «Күш-ажылдың хостуу»		Улуг-Хем	1192
Эрбек «Кызыл тараачын»		Бин-Хем	1186
Хүт «Кызыл тараачын»		Бин-Хем	1155
Могай «Искра»		Бин-Хем	1144
Топ СБФ «Революцияның чалбыжы»		Таңды	1099
Ийги СБФ «Күш-ажылдың хостуу»		Улуг-Хем	1078
Бирги СБФ «Найырал»		Бай-Тайга	1038
Сайлыг-Кара «Кызыл сыйдыс»		Бин-Хем	992
Ийги СБФ «Найырал»		Бай-Тайга	985
Өвк «Искра»		Бин-Хем	933
Бирги СБФ Жданов аттыг		Улуг-Хем	860
Дора-Хадын «Найырал»		Таңды	859
Бирги СБФ «Х Улуг хурал»		Улуг-Хем	846
Устугу-Азот «Хадын»		Бин-Хем	820

Эрткен чылдың бо-ла үезининг көргүзүлгери-биле деңизерге эът-сүткүр инек бүрүзүндөн сүт саалдазының талазы-биле мурнакчы колхозтар

(1958 чылдың октябрь 1-ге чедир)

Колхозтар	Районнар	1 инектен сагган сүт (кг-биле)	1958 ч.	1957 ч.	1957 ч. деңизерге 1958 ч. сагган сүтүгү хуузу
«Октябрь 30 чылы» Чөөн-Хемчик		813	390	208,4	
«Искра» Чөөн-Хемчик		1465	802	182,6	
«Совет Тываның 5 чылы» Барыын-Хемчик		956	537	178,0	
«Кызыл тараачын» Барыын-Хемчик		1197	676	177,0	
«Большевик» Чөөн-Хемчик		1369	796	171,9	
Ленин аттыг Чөөн-Хемчик		1131	661	171,1	
«Тивилеге» Бай-Тайга		710	440	161,3	
«ВЛКСМ 30 чылы» Барыын-Хемчик		1344	883	152,2	
«Эйлиг-Хем» Улуг-Хем		696	471	147,7	
«Кызыл тараачын» Чөөн-Хемчик		786	543	144,7	
«Большевик» Барыын-Хемчик		909	636	142,9	
«Тивилеге» Бин-Хем		1230	864	142,3	
«Хорум-Даг» Чөөн-Хемчик		811	593	136,7	
«Кызыл сыйдыс» Бин-Хем		992	728	136,2	
«Октябрь 14 чылы» Каа-Хем		1423	1082	131,5	
«Алдан Маалыр» Сут-Хал		994	757	131,3	
«СЭКН XX съездин» Бин-Хем		765	600	127,5	
Сталин аттыг Бай-Тайга		784	634	123,6	
«Октябрь 40 чылы» Чөөн-Хемчик		711	577	123,2	
Ленин аттыг Чаа-Хал		803	677	118,6	
«Бора-Тайга» Сут-Хал		927	789	117,5	
«Совет Россия» Таңды		1177	1003	117,3	
«Хадын» Бин-Хем		1130	966	116,9	
«Х Улуг хурал» Улуг-Хем		774	672	115,6	
«Кызыл туз» Барыын-Хемчик		656	574	114,2	
Жданов аттыг Улуг-Хем		860	772	111,4	
«Улуг-Хал» Улуг-Хем		687	618	111,1	
«Октябрь 30 чылы» Каа-Хем		873	787	110,9	
«Мурнакчы» Бай-Тайга		783	706	110,9	
«Революцияның чалбыжы» Таңды		1493	1353	110,3	

1958 чылда кодан хойларның баш бүрүзүндөн дүктүң бедик кыргылдазын ап турар мурнакчы хойжулар

Аттары болгаш фамилиялары	Колхозтар, Совхозтар	Районнар	Янзы-бүрт хой	1 хойдан дүк кыргылдазын (кг-биле)
М. Хемер-оол	«Элегес» сов.	Таңды	кошкар	8,54
К. Кызыл-оол	«Элегес» сов.	Таңды	ирт	5,01
О. Суван-оол	«Элегес» Таңды		ирт	4,57
Ч. Чалбаа	«Элегес» Таңды		хой	4,4
Д. Камбу	«Барлык» сов.	Барыын-Хемчик	хой	4,2
Агарбу	«УТКА 25 чылы» сов.	Улуг-Хем	—	4,1
Ч. Тамба	«Совет Тыва»	Каа-Хем	ирт	3,7
М. Чимбер-оол	«Барлык» сов.	Барыын-Хемчик	хой	3,6
Х. Лама	«Барлык»	Барыын-Хемчик	ирт	3,6
И. Мендиш	«Чодураа»	Тес-Хем	хой	3,55
С. Шактар	«Барлык»	Барыын-Хемчик	ирт	3,5
Т. Майорова	«Өвк» сов.	Бин-Хем	тогуз	3,45
Л. Скюрюп	«Өвк»	Бин-Хем	ирт	3,4
Д. Доржу	«УТКА 25 чылы»	Улуг-Хем	—	3,3
Л. Аралтан	«Чодураа»	Тес-Хем	ирт	3,28
Д. Ан-оол	«Чодураа»	Тес-Хем	хой	3,21
Д. Хажмыкы	«Совет Тыва»	Каа-Хем	ирт	3,2
С. Лойгу	«Чодураа»	Тес-Хем	ирт	3,1
Тас-оол	«Өвк»	Бин-Хем	хой	3,0

Молхозтарда сүтүң ниити саалдазының план нүүселдези

(1958 чылдың октябрь 1-ге чедир)

Колхозтар	районнар	Планы (кг-биле)	сагган сүтү (тонна-биле)	Күүсеткен хуузу
«Ленин орду» Барыын-Хемчик		48	100	208,3
«Кызыл тараачын» Барыын-Хемчик		76	116	152,6
«Большевик» Барыын-Хемчик		63	94	149,2
«Совет Тываның 5 чылы» Барыын-Хемчик		40	59	147,5
«Кызыл туз» Барыын-Хемчик		34	44	129,4
«Малчын» Бай-Тайга		75	81	108,0
«Тивилеге» Чаа-Хал		59	63	106,7
«Алдан Маалыр» Сут-Хал		89	91	102,2
Ленин аттыг Чөөн-Хемчик		119	120	100,8
Ленин аттыг Чаа-Хал		91	86	94,5
«Октябрь 30 чылы» Чөөн-Хемчик		181	169	93,3
Жданов аттыг Улуг-Хем		129	120	92,0
«Эйлиг-Хем» Улуг-Хем		79	70	92,0
«Найырал» Бай-Тайга		255	229	90,0
«Тивилеге» Бай-Тайга		80	71	88,7
«Улуг-Хал» Улуг-Хем		160	137	85,6
«Октябрь 14 чылы» Каа-Хем		216	185	85,6
«ВЛКСМ 30 чылы» Барыын-Хемчик		93	79	85,0
Ленин аттыг Каа-Хем		225	191	84,8
«Совет Тыва» Каа-Хем		126	106	84,8
«Бора-Тайга» Сут-Хал		226	189	83,6
«Большевик» Чөөн-Хемчик		180	150	83,3
«Октябрь 30 чылы» Каа-Хем		150	123	82,0
«Хорум-Даг» Чөөн-Хемчик		115	94	81,7
«Күш-ажылдың хостуу» Улуг-Хем		505	405	80,2

Эът-сүткүр инек бүрүзүндөн сүт саалдазының план нүүселдези

(1958 чылдың октябрь 1-ге чедир)

Колхозтар	Районнар	Планы (кг-биле)	Сагган сүтү (кг-биле)	Күүсеткен хуузу
«Искра» Чөөн-Хемчик		1150	1465	127,3
«Кызыл тараачын» Барыын-Хемчик		950	1197	126,0
«Совет Тываның 5 чылы» Барыын-Хемчик		800	956	119,5
Киров аттыг Сут-Хал		960	534	119,5
«Большевик» Чөөн-Хемчик		1150	1369	119,0
«Тивилеге» Бин-Хем		1100	1230	111,7
«Октябрь 14 чылы» Каа-Хем		1350	1423	105,4
Ленин аттыг Чөөн-Хемчик		1100	1131	102,8
«Алдан Маалыр» Сут-Хал		970	994	102,4
«Октябрь 30 чылы» Чөөн-Хемчик		800	813	101,6
«Большевик» Барыын-Хемчик		900	909	101,0

Эрткен чылдың бо-ла үезининг көргүзүлгери-биле деңизерге эът-сүткүр инек бүрүзүндөн сүт саалдазын кудулаткан колхозтар

(1958 чылдың октябрь 1-ге чедир)

Колхозтар	Районнар	1958 ч.	1957 ч.	57 ч. деңизерге 58 ч. сагган сүтүгү хуузу
«Искра» Бин-Хем		1025	1070	95,8
Ленин аттыг Улуг-Хем		640	681	93,9
«Кызыл туз» Каа-Хем		887	953	93,0
«СЭКН XX съездин» Улуг-Хем		600	657	91,3
«Кызыл тараачын» Бин-Хем		1452	1602	90,6
«Кызыл партизан» Таңды		661	771	85,7
«Найырал» Таңды		893	1073	83,2
«Чод				

Азия болгаш Африка чурттарының чогаалчыларының чаңгыс эви

Ташкент конференциязының киржикчилериниң чугааларындан

УЛУСТАРНЫҢ НИИТИ ТУРА-СОРУУ
Мао Дунь (Кыдат)

Бо дэрге Азия болгаш Африка чурттарының чогаалчыларының төөгүдү болгаш делегейге ужу-дузузга баштайгы улу ужуражышкыны. Бо конференцияның сагыш сеткили Азияны болгаш Африканың улустарының ниити тура-соурун, а ылазыларга — колоннализмге утур, национал хамаарышпас чорук дөш, национал культуралары камгалаары болгаш хөгжүдери дөш, бүгү делегейге тайбынны камгалаары дөш демиселини илгерейткен.

Бо конференция Африканың улустарының колоннализмге уду демисели өң-не белик чадыныкы өдүрүткөн, америка империализминин Тайвань өңүткөн чөптөөлөрине уду, Кыдаттың иштиня херектеринге америка империализмдериниң каршы холгарышкыны уду ылдат уду илгенди улураагы турар мындыг үеде болуп өрткөн. Бо бүгү болза колоннализмни уууткан чок ылбаанда бүгү делегейге тайбынны хандыра арга чок, Бандунгун сагыш болдым ботландыра арга чок, бүгү чурттарының улустарының аразында найбардыг харылдааларга болгаш культурут солчуушкунга шаптыкташкынардан адаарын алдыра чок дөшүн эң дэрге мезелер билги алдыра Азия болгаш Африка чурттарының чогаалчыларыны — кижиниң сагыш болдыны илверелеринге дузалар турар.

Бо конференция Азия болгаш Африка чогаалчыларының аразында эп-сеткил каттыштырылганын бышыгаарында, оларын бот-боттары деткигеринге, оларын бот-боттарында өөршөн алдырына уду чедешкинерни чедип алганнар.

Биз азыдажыгыже боттарының «үзөл-чүтүлү» конференция болуп турда илгерейткен дөш Азия болгаш Африка чурттарының чогаалчылары боттарыны камыгаар чок өөрү чегиренини ылдат төзөлөр илгерейткен турар. Конференцияны болуп өрткөн хоорайнын эзелерине — Узбекстаның Чогаалчылар эвлюдеине болгаш Ташкент хоорайның чурткачыларына оларын конференцияга уду дузаны чедирип, сеткил өөрүчүгү хулэп алышкыны ылгамы дөшн база чуректин ханымындан өөрү чегиренини илгерейткен турар бис.

ЭП-СЕТКИЛ КАТТЫШТЫРЫЛГАЗЫН БЫЖЫГЛААР
Мурис Саад За-Дин
(Наттышкан Араб Республика)

Азия болгаш Африка чогаалчыларының эп-сеткил каттыштырылганын тургузарына ханы сонугургалдың илгерейткенниң турарын тем делеге чогуур.

Төзөлөриң үзөл-бодалдар шыдажышкыны болганы-биле онзаланып турарын савалдар болгаш илвередер көргүсөн, мычангаш

олаз боттарының политиктиң үзөл-бодалдарының ылгаллары турозжок ужурашпы аргалы болганнар. Конференцияны белегезин болган организастааны тергия болган. Оууда ажылының кемчелдери мени магадаткан; конференцияга тускай белегезин номарың сагы алдымында кайгачык хай болган.

Узбекстаның болгаш еске-да Совет республикаларының национал культураларың хөгжүдери мөш сагыш сеткилини магадаткан.

ТӨӨГҮЛҮГ КОНФЕРЕНЦИЯ
С. Нато (Япония)

Колоннализмге уду боттарының демиселини ачымында Азия болгаш Африка чурттары делегей төөгүтүнү аразында үөпү келген. Политика таланында Азия болгаш Африка чурттарының ужу-утказы ам тодаргай аларган, мычалзак оң ужу-утказы культура таланында ам-даз бүрүнү-биле хулэп көрөблн турар. Азия болгаш Африка чурттарының национал культураларын колонизаторлар амыдаз чедир дашкарган калкы болгаш күтүлдөй көргүтүп келген. Чурт буртутуңу культура таланы-биле үнелик чүүлдери Азияны болгаш Африканың улустары мезелер билген турары база хамаарышпас чорук дөш национал шимчөөшкниге дүштүр өд культура чыарты төртүткөн турары ам кончут чутула.

Чогаалчыларының күртүнде Азияны болгаш Африканың барык бүгү чурттары төзөлөттүргөн Ташкент конференцияны бо ута-биле алдыра, төөгүдү болуп турар, мычангаш кижэ төрелеткенге оод ужу-дузузун үзөлп чедери берге.

ИДЕГЕЛЕР БАДЫТНАТТЫНГАН

Ахмед Омар Алаадри (Сомали)

Сомали удуз конференцияже хай төзөлөриң чорударын күзөп, мычалзак эзөл хай чамдык чылдаганының ужуру-биле өд бо утада болдунар арга чок болган.

Африканың еске-да чурттарының улустары-биле бир демей, Сомалиниң удузу бо конференция сомали литератарының хөгжүдериңге дузалар, колонизаторларның беш кезекке хуваан алганы бистия чуртууштуңу культуразының келир үеинге дузалар кылдыр санап турар. Империализм — Африканың бурунгу культуразына уду, бистия үзүл-бижаниске уду. Бистия культуразыны патап тургузарына болгаш оңу чазы-биле хөгжүдери күзеп турар бис.

Азияны болгаш Африканың чогаалчыларының конференцияны бистия идегелдерини батыкпанымын алыштырган. Ол конференция чуте Сомалиниң удузу өзес, харын ил удуз диттерин еске-да чурттарының улустарының мунунала турар айтырыглары шимтирелеринге дуза чедирер чыгынын чок.

УЛУГ НАЙЫРАЛ
Муки Радж Ананд (Индия)
Азия болгаш Африка чурттарының чогаалчыларының конферен-

циясы — бистериң аравыстан хай-хей кижилерин күзөшкениниң боттанганы өл. Азияны болгаш Африканың чүрөө болгаш утааны төзөлөп турар мындыг кижилерин ужуражышкыны илвериде күзеп келген бис. 1956 чылда Азияны чогаалчылары Делиге чыгылганнар. Ам Ташкентте Азияны чогаалчыларына Африканың интеллекцияны төзөлөчилери каттыжып келген.

Чогаалчыларың найбарлы — боттарының өргелери дөш, хосталга дөш, бистия дүрүзөшкениң дүнверинге тайбың дөш демиселе ил диттерин удузтарының күзөп-чүтүлдери амыдыралга өртандырының хөрозонго оларын дөш каттыштырган ажылының эге үеиниң.

Биз диттерин — Азияны болгаш Африканың төзөлөчилерини бо ужуражышкыны соога-дуруткуну чача-чаа ужуражышкыны болу дөшине илгерип турар мен. Африка-Азия чурттары аразында литература байлактарының доктаамал солчуушкуну тургустууна турары күзөп иллик мен. Чаа делегейниң тилжөрүң күртүнде чачагай идеяларын солчуу ордуна-биле чогаалчыларың аразында улу найрал быжыгы турары өөрүшү-биле дөшөлөп тур мен.

ХУННУГ БОЛГАШ АМЫДЫРАЛДЫҢ БАЙЫРЛАЛЫ
Ками Яшен (Узбек ССР)

Азия болгаш Африка чурттарының чогаалчыларының Ташкентте болган конференцияны азымында найбарлы болган кижини мычашкыны байырлаы, хунаңу болгаш амыдыралдың байырламы болу берген.

Мындыг чутула болушкун бистияның, бистия найсазынысыз, хунаңореттиң Ташкентге болганы бистия сеткенине өөрүчүгү болган, аназ чортарымын турар бис.

Оттарын социалист революцияның улуз чаа шапкышкыны, Совет Эвлюдеинде социалист тургузушкунун бүгү делегейге төөгүтү чедешкинери колоннализмге баштайгы болган узам-на өдүмнү солчуушкуну таварыштырган, хосталык болгаш чекетилишкиче өрүктү Азияны болгаш Африканың дарлаттырган улустарына айтты берген. Ам-да колоннализмге хамаарылда турбушаан чурттарда национал хосталыгы шимчөөшкениң шууртаны диткиреп турар. Колоннализм чөп болганга дөдир өзөбес кылдыр буурап дүжөр.

Азияны болгаш Африканың улустарының чаңгыс болган культурут харылдаалары өртенги күнүң таламы мычаш чүт-да чүвөгө алдыртайн дагы-дагың чыарты төртүткүнү үнү эзоп турар. Конференция болза найбардык күтүдү чыратылаанчаа чырын болуп, Азияны болгаш Африканың улустарына өрүктү кезе шадз чырыдын бөр.

(«Правда» солундан).

Чөнгөчилерге чаа сагындырыг

ПЕКИН. (СЭТА). Сильхуа агентелиниң дамычып турарың өзугаар азыра, октябрь 17-ле ил америк шериг көрабылери бистия чуртууштуңу девискар сулдарыңче Фуцзянь мөжууну Пинтань болгаш Мацзудао районнарыга шур-гуп кирип келген. АКШ-тың өл дайындыг чөнгөзиле холбаштыр КУР-нун даштык херектер министрствозунуң төзөлөчизи 34-ку шыңгы сагындырыгын кылмыр-биле төзөлтүргөн.

Алжирде байдал

ПАРИЖ. (СЭТА). Алжирде байдал дүштүрүгү болбушаан турар. Франс Пресс агентелиниң дамычыгың өзугаар азыра, сөөлүгү неделийн дүртүңүдө дайын чөрдүлдүрү болуп турар 90 чыгам алжирлер өлүргөн болган балыг лалтырган. Ужар-чүтү 2297 дайынчы ужудушкунарын кылган. Алжирде француз шериг өрге-чыгаргалары Саиднүг районуга октябрь 16-да уду дайын чөрдүлганы болганы чарлаан, аназ армия көрүшүңүзү эзектери, парашют кезектери болган шериг-агаар күштери киришкен. Ол дайын болуп турда 53 алжирлер өлүргөн болган аном-бүрү шериг чөмөзө өжелен алдынган. Конститанция департаментинге уду тургузушкунар болган.

Шуту дайын чөрдүлгалаары-биле чөргөлтүр Алжирде француз өрге-чыгаргалар алжир патриоттарын дерлилэр болган сул таламы-биле истен сүрөр чорукту күртүчү кылмып турар.

Национал хосталганы шимчөөшкениң болуз каржычилерини чөмөзө чаа өдүр деп шажылып шимчөөшкени-биле холбаштыр Парижтин көсүк чамдык адвокатлары делегей кылмы, француз туттунган шериглерин хостар дугайында Алжир республиканың түр чазаның шимтирени харын кылдыр национал хосталгалыг шимчөөшкениниң киржешкени өдүр дөш шажылып шимтелери француз чазак күш чок болдурун деп көшөткөн.

ПАРИЖ. (СЭТА). Алжирде чазакта уду демисели организастар дөш колонизаторжу идегелтерин оралдыжышкыны оларын шериг өрге-чыгаргалару детки-өөшкөн октябрь 16-да чөдүмчө чок доозулганы парлага мынадылгарында өскүчү турар. Айтылган хуусага чедир бүтүн чартык шак мунунада генералар Садам болгаш Маюсу олар биле чугаалажышкына чорутуп турган «Хей ниити камгаланың комитетини» амыдыралык боттарың чарлааны ажыл сосо-дынышкыны күш чок болдура ужурга таварышкан. Форум шөлтө оларын кылмы дөш чысаалы база болбаан, аназ чүтө 50 кире кижэ чыгым алган турда оларын каргыс шагдаалар тарады ойда-лыганы.

Италия Генау хоорайның паргында бажың чок кижиниң скамька кырында уду чыдар. «Олар кижин чүчү кылдыр!» — деп бо чорукту кылган, Венгрияның телеграф агентелиниң корреспондентин айтырып турар.
Венг телеграф агентелиниң фотосу.

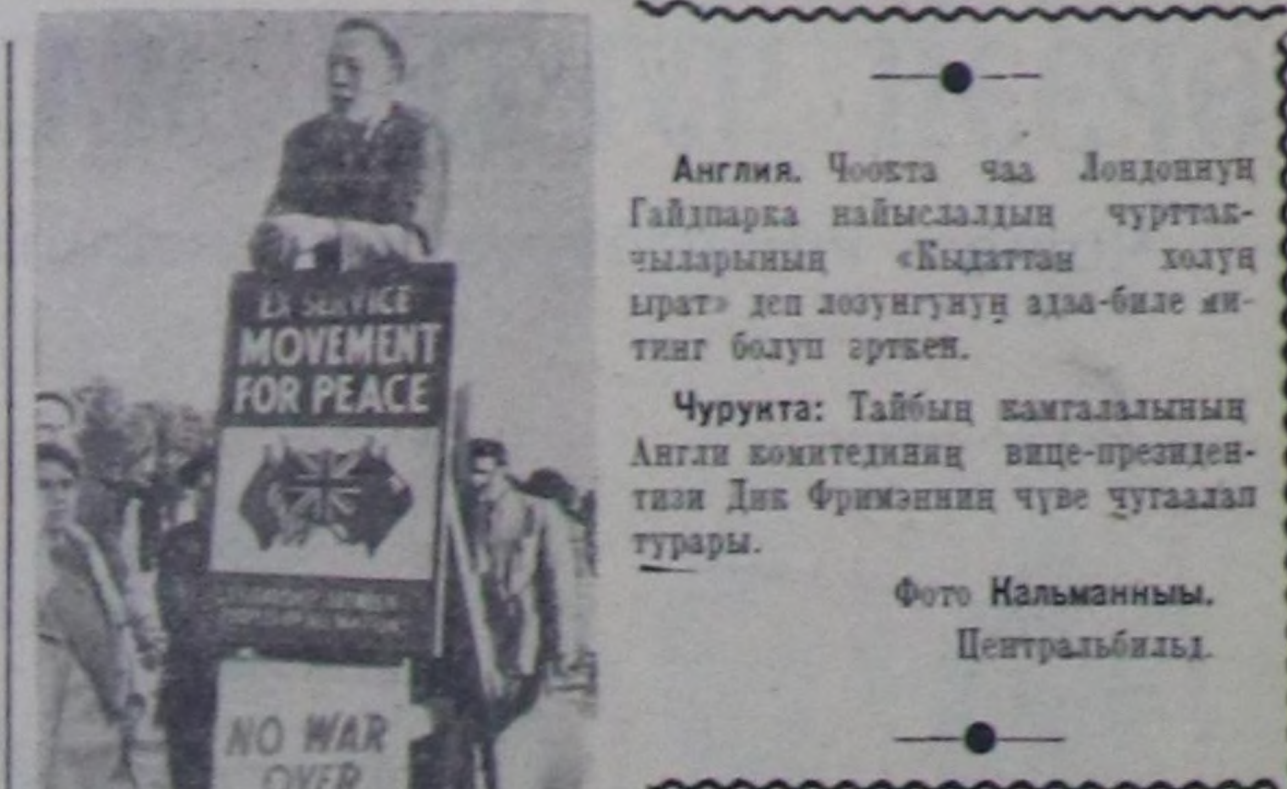
Офицер составың албаныга түр кирген болган ол дужалга холбаштыр ашка хандырылганын ал турар аназ дайымы, сержант болган старшина составың шериг албанылары бот кижилер үндүргүндө хостаз.

Шериг албаның кижилерин (содаттарыны, матростарын, сержантыларыны болгаш старшиналарын) бот кижилер үндүргүндө хосталган бүгү үеиниң дүртүңүдө оларын калайларың амыдал турар черлеринде ап түөр шыңгы төшөрүндө болган еске-да орулгаларың бот кижилер үндүргүн тыртыл.

Бир эвес шериг албаның кижилер хөрозевнер болза, үстүңдө чингелден оларын ашактарың тышсыр.

Шериг албаның кижини бот кижилер үндүргүндө хосталып турар кадай бир эвес алмаз элде, ол чингелден бир чыл дүртүдө амыдалар өрген.

Аназ дайычы, сержант болган старшина составың шериг албаның кижиге хамааржып турар эл шериг албаныга базр үеинге чыд шериг албанын кижини кады чурттап турганы өң-бүлениң веки-гүнеринге хамааржып турар бажын турдунун өрөлийн, квартиранын, өрөлдүн келини илликке азы еске-да чурттагы кезектерин хөзалевзон турар болза, аназ бажың тудуг үндүргүн болган чер рента-

Гвинеяның хамаарышпас чорун хулэп көөрүн Франция узамдыктырып турар

ПАРИЖ. (СЭТА). Француз чазак болза октябрь 2-де чарлаттынган Гвинея республиканың хамаарышпас чорун хулэп көөрүндө билдырал турар. Гвинеяның чазаның баштыны Секу Турениң Гвинея республиканың хамаарышпас чорун хулэп көөр дугайында дөшө кирген октябрь 9-тагы телеграммалыга харылавышаан, Францияның министрлер чөвүдөлийн дөшөгө де Голль Франция болза Гвинеяның чазаның боданы баштай билли алыр ужурутү чүвө деп делегей.

«Өске таламында, Гвинеяның амгы чазак хамаарышпас чорукун болган бот өргенин онаап турары хулэптелери боттуг хандырылары таламы-биле бөдүңүң аржанережили көртүп шылар бө дөшөргүн дугайында бүтүрелелдерини француз чазак чымы көөр ужурутү деп Секу Турениң алыга чорутуу телеграмманың де Голль бижжөн деп чугааны Франс Пресс агентели дамыткан.

КУР-да реаксылыг организацияны илверткен

ПЕКИН. (СЭТА). Америка Н. Х. Кноррнун, а ол мышан англичаннар Джонс Стюакс Эрнестид болган Кинг Харолд Джорджиниң улурун турганы реаксылыг организацияны чонун илверткен дузузы-биле Шанхайның хей-ниитиниң аймык чок чорунуң органыры илверткени Сильхуа агентели дамычкан.

Шанхайның хей-ниитиниң аймык чок чорунуң органыры организацияны баштаачыларын болган кылдарыны аразында оларын эвлюд алганы саттынычтың кезагүннери кыдат үлүстү арары тудуп хорутулан.

Бирманың национал чаңгыс эп фронтунуң меделели

РАВГУН. (СЭТА). У Нуауну—Таунин Тинниң, У Ба Свенниң—У Чжо Нейниң бөзүлгөшкениң илверткен национал чаңгыс эп фронтунуң төзөлөчилеринде болган биче националларын парламента төзөлөччилеринде түр бирма чазакты тургузар деп саналы Национал чаңгыс эпниң оппозиист фронтуну үндүргөн. Фронтунуң боданы-биле алдыра, мыды социалист чазактың составыга ботвал Не Винни ка кирген турар деп билдирилген.

КАР-ны индустриализастаар

БАИР. (СЭТА). Баттышкан Араб Республиканың үлестүр министри Ази Сидки чурту индустриализастаарының беш чыл планыны дунгайын парлага конференцияның чугаалаан. Ол план президент Насерниң шимтирени өзугаар беш чылдарын дүртүңүдө эвес, харын үш чылдарын дүртүңүдө — 1958 чылдан эгелзөө 1960 чылга чедир боттанган турар ужурутү дөшүн ол онзалар дөшөлткөн.

Улестүр таламында тудуг амчаларын чорудар дугайында бүгү кезерелер үш албарын дүртүңүдө

ОБЛАСТЫН КИНОЭКРАННАРЫНДА

Капитан Уруу деп кинону көрткөн.